

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска« — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 15 кр. від стрічки.

Чи може християнин бути соціал-демократом?

(+) Недавно читали ми, що в Самборі на зборах, яким проводив нотар п. Рудницький з Луки і на яких були неперечно окрім світських людей також святиченики, ухвалено підпирати кандидатуру з V. курії соціал-демократа Миколи Ганкевича під услівем, наколи всенародно дасть слово чести, що не лише не буде виступати в парламенті проти віри, церкви, святичеників і т. д., але ще буде попирати. Се домаганє поставлене до д-ра Ганкевича містить в собі повне запереченє самої суті соціальної демократії і свідчить про се, як наївна, яка легковірна і як мало ознакомлена у нас навіть т. зв. інтелігенція з основами соціалізму і єго змаганями. Тимто ми хочемо тут на поставлене в горі питанє дати відповідь хоч в головних нарисах і нею пояснити саму справу.

Вже в давніше поміщуваних статях пояснювали ми небезпечність, яку містять в собі соціал-демократичні домаганя і основи їх науки, бо хоч они обіцюють золоту волю, то в дійсности відбирають нам особисту, тілесну і душевну свободу. Соціальна демократія домагає ся не лише, щоб ми всі наші думки і погляди в політичних справах уложили відповідно до їх приказів, але щоб ми і наші релігійні переконаня приноровили до їх бажань. Спитає хто, яку знязь має релігія з політикою, з соціалізмом? Дуже тісну, бо як довго в серці чоловіка є іскра релігії, то він вистерігає ся всякого зла, а скоро вже позбув ся релігії як чогось непотрібного, тоді можна з ним все зробити. Тимто соціал-демократи бажали-б підорвати у людей всяку віру. Людям таким як Бельє, що пробували з всякими релігіями, не можна дивувати ся, що тепер покинули

всяку релігію і відзивають ся до своїх слухачів: релігія се річ приватна, а при тім думають собі, що кожний розумний чоловік повинен бути безбожником!

Народовіданє поучає нас, що навіть народи на найнижшій ступні умового розвитку мають якесь причутє про надземске єство, яке править світлом. Високоосвїчені Атенці ставили престоли »невідомому« Богу. А навіть терористи у французській революції, хоч знесли християнську релігію, вважали потрібним установити нове божество, »богиню розуму!« Але се не тревало довго і небавом вернули знов до почитаня правдивого Бога. А теперішні соціал-демократи бажать, щоб жити без Бога, забуваючи о тім, що руский нарід затвердив сю віру віковою приповідкою: без Бога ані до порога!

Скаже на се хто-небудь, що се лише інтернаціональні соціал-демократи перечать всяку віру, змагають до безбожности, а інакше наші національні, рускі соціал-демократи. На се замітимо, що вже й інтернаціональні соціал-демократи хватили ся иньшої тактики, щоб не відстрапувати селянства привязаного до предківської віри, як се голосив Вольмар, проводир баварских соціалістів на вічу в Грацу. Наші рускі радикали, соціал-демократи і як они всі з своїми відтінками називають ся, спершу також виступали явно як безбожники, голосили засаду: релігія се річ приватна, а побачивши, що се справляє їм трудности в приеднуваню селян, глибоко перенятих вірою, хопили ся також таких способів, що звичайно не тикають питання про релігію, виминають єго, а притиснені до стіни дають загальникові відповіді, яким можна субсумувати всякі погляди, щоб лише osiąгнути свою ціль, для якої у них всякий спосіб є добрий і дозволений. Так н. пр. Дашинський виступає на вічах з привітом: niech będzie pochwalony Jezus Chrystus, др.

Кос признав ся, що він є »вірним сином церкви«, др. Евг. Левинський інтерпелюваний прилюдно о. Коцобою скрив ся за дуже широкі понятія »автономії церкви«, »свободи, віри і обряду«, а чомуж би др. Ганкевич не мав дати слова чести, щоби стати послом. Таж ми знаємо, що й др. Яросевич також вийшов з підмогою святичеників, а потім вступив до соціалістичного клубу і вносив інтерпелюції, в які втягав конфісковані соціалістичні статі з хулою на Матір Божу і т. д.

Нині отже все обіцюють, виставляють себе смірненькими баранцями, щоби лише зловити малоосвїченого селянина, зискати піддержку духовенства і тому закривають свій атеїзм, своє недовірство, бо хто знає тих добродіїв з їх житя, той не зможе увірвати в їх релігійність.

(Далі буде).

Енцикліка Льва XIII. про Спасителя.

(Далі).

Проте видко, як дуже блудять в своїй зарозумілости сї, що гордячи царством Спасителя, ставлять чоловіка на чолі всякої твари і жадають оголошеня всесторонного панованя людської натури, хотя очевидно не здужають osiąгнути сего панованя, а навіть означити єго ближше. Панованє Христа бере свій початок і свою істоту з любови Божої; любов гідних і святих річий є єго підставою і цілю. Звідси випливають єго природні наслідки: бездоганне сповнюване обовязків, неварушунанє чужих прав, више ставленє небесних річий над зємські а любов Бога понад все. Натомість панованє чоловіка, який або явно відкидає Христа, або маловажить єго, полягає на самолюбстві, не знає жадної посвятї. Христос позволяє чоловікови панувати, але єдино і виключно під услівем, що передовсім буде служити Богу та перестерігати єго права.

Під Христовим заковом однакож розуміємо

1

СУДЖЕНИЙ.

Оповіданє Ев. Уманця.

З російского переклав Вол. Вербенець.

В тихий, осівний вечер піла Олександра Іванівна Климова з своїми дочками пообідний чай в невеличкій кімнаті власного дому на Сивцевій Вражці. Муж її, дійсний штатський совітник, Тома Лукіянович, удав ся після обіду у свій кабінет на відпочинок. Олександра Іванівна, користаючи з його неприсутности, запросила на чай свою »приятельку« Прасковію Єгорівну, до котрої генерал чув антипатию, як взагалі до всіх »приятельок« і сусїдок. Клявдинька, молодша дочка Климових, відносила ся до старушки Прасковії Єгорівної з особливим поважанем, майже з підслєслівостю; вона гляділа на ню мабуть не так, як гляділи москвичі на знаменитого колись ворожбитя Івана Яковлевича.

За самоваром сиділа своїм звичаєм, старша дочка, Машенька і, з властивим їй, покїрним й лагідним лицем, наливала чай. Так обі тєстри, як й мати одіті були зовсім по домашньому, в старих, шерстяних юбках і білих, не дуже чистих, перкалевих кафтаниках. Вони ходили так

майже цілий день, а одягали ся лише для гоетий.

Олександра Іванівна, відставивши на бік недопиту шклянку чаю, витягнули зі столика колоду карт.

— Що, павіматко, хочете поворожити? — звернула ся до неї Прасковія Єгорівна.

— Так! задумчиво відповіла вона, тасуючи карти.

— Ви би Клявдиніці вложили карти, добродійко; яку то їй Господь пішле судьбу?..

— Та я вчєра про неї й думала, все виходить тrefовий король. Хто би се міг бути? Чи не Петровський?

— Що ви, мамо! — промовила Клявдинька. — Я не вийду за Петровського; у нього оден ніє що варта!!

— Мамо, — гнівно відозвала ся Машенька з поза самовара: — а що, батько був красший, коли старав ся о вас?

— І тридцятьдволітня Машенька почервонїла як маків цвіт, налякавши ся неделїкатности свого питаня.

— Для мене він був красний, — відповіла Олександра Іванівна і ціла віддала ся згадкам мнувшого. — Адже то тепер дівчата пізно виходять замуж, а за наших часів виходили на сімнацятому році.

Олександра Іванівна задумала ся в мнувшині; карти завмерли в її руках. В тій хвили в сусідній кімнаті роздало ся чалаканє пантофель і в столову увійшов чоловік, з котрим Олександра Іванівна прожила душа в душу цілих трицять вісім літ.

Був се майже зовсім лисий старик, невеликого зросту, не красний лицем, на яким, як здавало ся, все чогось недоставало, але чого власне — трудно було відгадати. Великий, злегка одутловатий ніє, великі, чорні, безброві очи, широкий рот, оголена борода — все було на своїм місци, але все таки здавало ся, що чогось недостає на тому лиці. Генерал був надзвичайно добрий і мягкого серця чоловік, але в нїм рішучо не було нічого »генеральського«, що однак не вадило йому бути предїдателем в однім з московських добродійних товариств. Він вже давно покинув військову службу і перейшов в двірську службу цїсарєвої Марії, де й дослужив ся чина дійсного штатського совітника, чим гордила ся дуже Олександра Іванівна.

Машенька сейчас з пошаною подала батькови крісло, Клявдинька з незмішаним лицем остала ся на своїм місци, Олександра Іванівна незамітно відложила карти на бік, а Прасковія Єгорівна, взявши зі стола шклянку, неначе би присутність сєї посудини була для генерала

не лише природні заповіді обичайности і ті в старім завіті від Бога людям дані, а Христом так досконало виложені, пояснені і затверджені, до найвищої досконалости піднесені — але також Єго цілу дальшу науку і постанови. В сій ряді початкове місце займає Церков, а властиво навіть нема такого урядження, введеного Христом, яке не було би обнятим в Церкві. Бо Він хотів, щоби наданий Єму Отцем уряд тривав дальше посередством так велично утвердженої Ним Церкви і коли з одної сторони зложив в сій Церкві всі средства за спасенє людскости, з другої постановив обовязок, аби люди слухали Церкви так, як Єго самого і сумлінно поступали в житю за Єго проводом, бо сказав: «Хто вас слухає, мене слухає, а хто вами гордиться — гордиться мною». Тому належить шукати Христового закону лише в Церкві; «дорогою чоловіка є Христос, але разом і Церков; Він сам собою і своєю істотою, Церков силою переказаного їй уряду і наданої їй власти. З сеї причини блудять ті, що хочуть поза Церквою стремити до спасеня — бо стремлять надармо.

Так само, як до одиниць, відносять ся висше сказане не менше і до держав — і они мусять доконче дійти до упадку, коли скрутять з «дороги». Творець і Спаситель людскої натури, Син Божий є королем і паном землі, має найвищу власть так над поодинокими людьми, як над суспільностями. «І дав єму власть і честь і королівство, аби єму служили всі люди, народи і язика». «Він постановив мене королем: дам Тобі народи, Твою батьківщину і носіість Твою, границі землі». Тому в суспільности людскої мусить панувати Христів закон, так щоби був провідником і учителем не лише приватного але і публичного житя.

А що се є Божим правом і постановою і ніхто не може безкарно спротивляти ся єму, тож але діє ся в суспільностях, де небуль закони Христа не виконують, як належить. Коли понижав ся Христ, то людскій розум упадає, стративши свою найчільнішу підпору і світло; в умах затемнює ся понате причини, яка з Божої волі дала людскої суспільности дочасний живот, а яка головню полягає на тім, що люди, злучені в державні суспільности в правді в першій ряді осягають дочасні добра, але понад се і головню сї найвищі, найдоскональші і вічні добра надприродні. А коли раз прийде заколот понате — блудять зарівно піддані, як пануючі, бо нема для них дорогосказа і цілі.

О скільки щасним і небезпечним є зблудити з дороги, о скільки не менше є зовсім покинути правду. Прецінь найпершою, абсолютною і істотною «правдою» є Христос, яко Слово Боже, рівний Богу Отцю і як Він вічний: «Я єсьм дорогою і правдою». Колиж отже людскій розум шукає правди, то передовсім повинен слухати Ієуса Христа, бо через Христа промавляє голос правди. Незчисленою є сила предметів і галузей знаня, в яких досліді можуть свобідно

порушати ся спосібности людского духа на своїй властивій підставі, а се не лише за згодою, але навіть на жаданє природи. Але проступком є і противним природі не удержувати духа в єго границях і занехавши належну скромність, відкидати повагу Христа-Учителя. Наука, від якої залежить наше ціле спасенє, говорить лише про Бога та про Божі річи, а не видала єї жадна людска мудрість, лише Син Божий в цілости засягнув єї і переняв єї від Отця: «Слова які дав мені єси, я дав їм». Отже тому конечно она заключає багато річий, які вправді не є супречними з розумом, бо се зовсім є неможливе, але таких, яких розумом так само не можемо дослідити, як не в силі понати істоти Бога.

Коли вже в самій природі є стільки укритих річий і таємних явищ, яких жаденє людскій дослідник не зуміє вяснити, однакж що до яких ніхто не може мати сумніву, то є вже просто падушкетем свободи, не хотіти признати, що понад цілою природою існують високі річи, яких істоти не можна дослідити. Не признавати догмів — се не признавати християнської релігії. Розум мусить спокійно угнути ся «в послуху для Христа і піддати ся в ярмо Божого панованя і величества: «І підбиває всяку гадку під послуху Христови». Сего послуху Христос доконечно домагає ся правно, бо є Богом і має єдину і виключну власть як над волею чоловіка, так і над єго розумом.

Коли однак чоловік служить розумом Христови, зовсім не ділає сего невольничо, але згідно так само з розумом, як і з вродженою гідністю. Бо він не віддає ся добровільно під панованє жадного чоловіка, але свого Творця, Пана всего мира, Бога, якому підлягає вже з права природи; так само він не дає вязати ся поглядами якогось земского учителя, але вічний і незмінній мудрости. В сеї спосіб осягає природжене добро духа, як і свободу. Правда, переказана Божим Учителем, вяснює досконало властивости і вартости всякої річи, а коли чоловік, узброєний в сю науку, іде за голосом правди, тоді не підпорядковує себе річам, але річи піддають ся єму, не розум піддаєть себе пристрасти, але пристрасть розумови, а так після визволеня себе з найгіршої неволі, неволі гріха і блуду — піднесе ся на найвеличнійшій височині правди. «І пізнаєте правду, і правда висвободить вас». Отже ясною річю є, що ті, яких дух відкидає панованє Христа, підносять ся гордо против самого Бога. Але визволивши ся з під Божого панованя і власти, они не стануть через те свобіднішими, підпадуть під яку-небудь земску власть, бо, як відомо, виберуть собі когось, кого будуть слухали, привяжуть ся до него і підуть за єго наукою. А надто втискають свого духа, виключеного від уділу в Божих річах, в тіснійший обсяг знаня, а і в сїм, що пізнають розумом, поступають наперед з меншою спосібністю. Бо в природі всіх річий є не мало таких сторін, до яких

вясненя і понатя Божя наука причинає ся богато. І нерідко Бог карає таку пиху тим, що люди не находять правди як-раз на те, щоби стали покараними. Се є ті дві причини, що так богато високо спосібних і образованих учених в досліді природи сповняють пісенітниці, гірші від найгірших блудів.

Так отже є ствердженим, що в християнській житю розум мусить зовсім і цілковито піддати ся Божій повазі. Коли в підпорядкованю розуму, властива людям зарозуміість, така сильна в чоловіці, чус себе пригнетеною і обидженою — то се є одним доказом більше, що християнин потребує не лише великого опанованя волі, але також великої культури розуму. Про се повинні памятати єї, які хотіли би в християнській релігії завести якусь норму думаня і діланя, яка релігійні приписи вчинила би як найбільше гнучкими, для людскої натури поблажливими, не вимагаючими від нас жадного виспленя, або лише незначного. Они не розуміють достаточну істоти християнської віри і єї урядженє та не спостерігають, що перед очима, як образ і незрушений прапор нашого житя, стоїть «хрест» для всіх нас, що знаємо Христа не лише в імени, але і в житю хочемо Єго наслідувати.

3 виборчого руху.

Gazeta Narodowa, яка уходить за намісничківський орган подає теперішню стадію виборчої акції в IV. курії в такім виді: В IV. курії сільських громад, яка вибирає 27 послів, сїм кандидатур народних (польских) є вже усталені місцевими комітетами; в п'ятьох ще нема децизії одного повіту; 10 кандидатур ще важить ся а в п'ятьох виступають рускі кандидати. До першої категорії сих сімох округів, де кандидатури польські вже усталені, належить: Сянок: Іван гр. Потоцкий; Перемишль: Павло Тишковський; Стрий: Кароль гр. Дідушицкий; Львів: Теофіл Мерунович; Бережани: Казимір Трачевський; Бучач: Марян гр. Блажовський; Теребовля: Адам гр. Голуховський. До другої категорії, де два новіти порозуміли ся, але нема згоди третого, зачисляємо: Самбір: Юліян Гіжовський; Заліщики: Антін Якса Хамець; Вадовиці: др. Опидо; Новий Санч: Іван Поточек; Ясло: Плоцкий. Третою категорією, де локальні комітети не довели ще до порозуміня, є слідуєчих 10 округів: Ярослав-Тішанів, Жовква-Сокаль-Рава (Вікентій Крайньський, староста Шумлянський, др. Гурка), Золочів-Перемишляни, Краків-Величка-Хшанів (правдоподібно народний учитель Іван Войтига), Біла-Живець, Бохня-Бжеско, Тарнів-Пільзно-Дуброва, Ропчиці-Мелець-Тарноберег, Рясів-Кольбушова, Ланцут-Ніско (нотар Новинський, або кс. Коморовський). Вкінці в п'ятьох округах, де вже зголошені рускі кандидати, дотепер ще не зголошили ся польські. Се слідуєчі округи: Тернопіль-Збараж-Скалат (др. Ом. Гла-

обидою, вийшла з нею зі столової і більше не повертала.

— Тома Лукиянович! не позволите шклянку чаю? — спитала живо мужа Олександра Іванівна.

— Ні, моя дорогенька, дякую, але єсли сьуть пиріжки від Абрикосова, то попоїв би.

Генерал дуже любив, щоби солодкі пиріжки виключно були від Абрикосова, чай від Орлика, а вино від Бавера. Жена старала ся все йому догодити, але іноді брала гріх на душу і угощала його пиріжками з другої цукорні. Так стало ся й сього разу, але генерал нічого не замів й з вдоволенєм з'їв два пиріжки.

Що лише Тома Лукиянович скінчив другий пиріжок і обтер собі губи хусточкою, вишитою рукою Машеньки, як в передпокою роздав ся сильний дзвінок, а по хвили в кімнату увійшов льокай Іван і повідомив, що приїхав князь Іван Петрович.

Ся вістка викликала великий переполюх, бо дами були неодіті, а генерал був в пантофлях. Дівчата сєйчас позривали ся зі своїх місць і поутікали, а Олександр Іванівна штовхнула в спину льокаю, щоби чим скорше прийє панови чоботи. Тома Лукиянович скоренько змінивши обуву, вийшов в передпокій на зустрічу свого товариша.

Входіві двері були на стежір отверті, а в

них два сильні молодці вносили на руках князя. Був се товстенький, сивий старик, спараліжований, товариш Климова по військовій службі. Князь був на пенсії з мундуром. Обі ноги і права рука були нерухомі, але лице, з виїмкою верхньої спараліжованої губи, заховало сліди білої, замітної краси. Великі, голубі очі іще тепер були гарні. Побачивши господаря до-му, сказав князь:

— Здоров, Тома Лукиянович! Даруй брате, що руки не подаю, бачиш, що вона учепила ся за шию отсего боввана Микити, вмисто, що би обіймати стан якої красавиці. Так, брате, погані ми стали з собою! Не ворожа куля відняла нам ноги, а якийсь то проклятий, чорт його взьми, параліж! Ха, ха, ха!

— Адже мені нічого, Іване Петровичу, слава Богу, ноги цілі, — боронив ся генерал і кланяв ся товаришови з особливим, йому одному знаним, пирустом, «похожим більше на дитинячий реверанс.

Тома Лукиянович дуже не любив, як князь приписував й йому свої недуги.

— Скриваєш, брате, скриваєш! — наставляв князь. В тобі також сидять всякі ревматизми і аневризми. Пощо таїти гріх, немічні ми стали!

Князь Іван Петрович вельми був вдоволе-

нний, коли приписував своему товаришови мо-

жливі хвори. Йому немовби завидно було, що

його товариш здоровий як-раз в тім часі, коли він сам пеначе живий мертвець.

Слуги усадили князя в широке, подовгасте крісло, що було приготоване для нього при вікні і відійшли разом з Іваном до кухні, а генерал притягнув собі крісло і усів проти князя. А позаяк оба товариші бачили ся з собою майже що-дня, то й розмова вертіла ся все коло одного й того самого, при чім князь звичайно говорив о собі і не вязав ся виговорювати солоденькі «слівця». Генерал в тих случаях більше слухав і мовчав, доки не приходило ся йому извиняти (боронити).

— Так, брате, — почав князь на свою звичайну тему — подумай, як несправедлива судьба! Я міг бути тепер генерал-ад'ютантом, а от сиджу без ніг в полковничім чині я, Рурикович. А ти без роду і племеня і даруй, брате, за визказ, у тебе, як говорять ся, ні кожї, ні рожі, а тепер ти дійсний штатський совітник і всі тебе величають генералом. Але який ти генерал, скажи по правді? Ти й офіцером був кепським, а єслибись був остав в військовій службі, так, я ручу тобі, й по сей час був би ти штабе-ротмістром... А мабуть тобі вже вісім-десятка, що?

(Далі буде).

дишовський), Коломия-Косів-Снятин (радник суду Длужанський), Станиславів-Богородчани (о. Мандичевський), Калущ-Долина-Бірка (Каратницький — Романчук), Броди-Камінка (Олекс. Барвінський). Повисше зіставлене, каже згаданий дневник, доковане на підставі наших денвникарських інформацій, не представляє ся в рожевім світі. Заледви місяць ділить нас тільки від виборів, а в 15 округах нема ще остаточної децизії, хотия би ми навіть сих п'ять послідних округів без борби віддали руским кандидатам. — Замітно, що згоду на польскі кандидатури, а тим самим і вигляди на певнійший вибір досягнуто скорше і в далеко більше округах рускої часті Галичини чім польскої. Тож як з одної сторони Gazeta Narodowa справедливо підносить недостаток одноцільности виборчої акції, так знова з другої сторони стан виборчої акції у східній Галичині малює трохи за рожево на користь будучого польского Кола.

З політичного поля.

Вчера отворено німецький парламент відчитанєм престольної промови, яка впрочім не містить в собі нічого знаменного, хотия канцлер Білов уложив єї в різких, ядрених словах, пристосовуючи ся очевидно до стилю цїсаря Вільгельма. Про причини фанатизма Китайців та жостокости німецьких вояків промова не згадує нічо.

Англійська колоніальна політика увійшла в нову фазу після закінчення боєрської війни. З подвійною енергією старає ся англійске правительство витиснути на всіх колоніях пятно свого панованя. На острові Мальті, на яким на 150.000 мешканців ледви 6.000 розуміє по англійски, зарядив Чемберлен, щоби в цій адміністрації англійський язык був уживаний на рівні з італійским, а від 1914 р. став виключною урядовою мовою на острові. Денутацию Мальтанців, яка представила англійскому премієрови покривджене італійского населеня, він прийняв дуже невільливо і гаявив, що Мальта має ще за багато політичної свободи.

Про слабість царя голозять російскі телеграми успокоюючі вісти. Перебуваючи в Парижі великі князі Олекса і Володомір, запевняють, як доносять парискі дневники, що цар вже приходить до здоровя. Урядове оголошенє про недугу царя звучить після допесеня «С. Пет. Вѣдом.»: «Государ Император 26. (8. н. ст.) жовтня занедужав на інфлюенцу. Перехід недуги нормальний, без ніяких побічних проявів, при вдоволяючій притомности недужого, в наслідок чого не буде ся оголошувати щоденних бюлетинів. Підписав міністер Царского Двора, генерал-ад'ютант барон Фридерикс». За те в Берліні підносять великі обави що-до стану здоровя царя. «Vost. Ztg.» одержує в лікарских кругів поважне обговорене слабости російского моварха. Після сих реляцій слабість царя подає причину до серйозних обав. Се можна вичитати навіть з кількох видаваних бюлетинів, які, звісно придержують ся великої осторожности, коли відносять ся до особи царя. Вода в Лівадії мусїла носити в собі зародки слабости і від єї лвих наслідків не здужано охоронити навіть царя. Після донесень з Берліна також і султан має бути поважно хорий на якусь слабість легких та недостаток сну, до якого мусить уживати доперва наркотиків.

В Китаю настала вже зима. З Пекіну доносять льондонскі дневники, що ріка Пейго вже покрила ся ледом. Для союзних війск наетає знов доскульний, зимовий час, який з собою може принесе нові несподіванки від сторони конспіруючих Китайців.

НОВИНКИ.

— Календар. В суботу: гр.-кат. Йоянікия, Никандра; рим.-кат. Сальомей. — В неділю: гр.-кат. Галактіона; рим.-кат. Оттона.

— Остатні вечерниці з танцями сих мясниць устроює «Клуб Русинок» в суботу дня 17. с. м. в комнатах «Рускої Бесіди». Дохід з вечерниць призначений на «Бурю Товариства педагогічного». Вступ — 1 кор. Початок о 9. год. вечером.

— З товариства техніків «Основа»: На загальних зборах дня 8. с. м. вибрано до виділу: Павла Дурбака головою, Павла Глодзінського заступником голови, Юліяна Гірянки писарем,

Володоміра Постригача скарбником, Романа Дудинського бібліотекарем, Антона Глібовицького, Романа Барвінського, Володоміра Комаринського і Віктора Лучкова.

— Зміна обряду. Часть селян з Дубна, місцевости лежачої 10 км. від Лежайска, зголосила свій перехід з латиньского обряду на руский. Прочі латинники думають се зробити в найближшій часі. За їх приміром хочуть піти також селяне з Халупек, в числі 50 родив. Причину до сего мали дати конкуренційні тягарі на парохіальний костел в Лежайску.

— З львівської політехни. До Варшавского Курьера доносять зі Львова, що правительство хоче іменувати ректором політехніки проф. Ковача, аби запобічи демонстраціям, які повторили би ся знова при новім виборі ректором професора Німентовского.

— Нові будинки для середних шкіл у Львові. Міністерство просвіти в порозуміню з красвою радою шкільною має порішити, що будинок для помещеня V гімназії має стати при ул. Гофмана опата на личаківскім передмістю, а для рускої гімназії при площі св. Юра. Будинок для учительської семінарії мужескої мають побудувати при ул. Мохнацкого коло цитаделі.

— Поголоски про атентат на царя. В четвер, як в день св. Леопольда, патрона Низшої Австрії, віденська біржа стояла замкнена. Однак на т. зв. Priva Verkehr-і зананувало загальне пригнобленє в наслідок замаху на царя. Іменно з берлінської біржи наспіла вість, що цар занедужав на інфлюенцу або на черевний тиф, але захорів на живіт в наслідок отруї, яку єму подано в страві.

— Слїльки Гільзнера. Антисемітскій віденський «Deutsches Volksblatt» оголосив нагороду 2000 корон тому, хто вислідить спільників Гільзнера.

— Народність в австрійскім війску. В австро-угорскім війску є 430.000 Славян, 227.230 Німців, 122.234 Малярів, 47.386 Румунів і 13.669 Італійців. На 430.000 Славян припадає: 178.268 Чехів і Словаків, 75.672 Поляків, 74.675 Русинів, 74.514 Хорватів і Сербів і 27.513 Словінців.

— Проти поєдинків строго виступив послідній аїд єпископів в Відні, а «Vaterland» оголосив відозву, видану в тій справі. В відозві тій сказано, що належить всякими средствами поборовати поєдинки, бо они противні заповідям Божим і державним законам, і виступати против них так в школі як і в церкві. Вихованє повинно опиратись на широкій християнській підставі.

— Звір в людскім тілі. Що живуть на світі крайні визискувачі, без совісти і чести, най послужить як доказ отєя подія: Перед віденським судом рішалась оноді справа убогої швачки Олени Г. за сиропевирене. Бідна жєнщина, якої муж лежав смертельно недужий, зарабляла денно 30 кр. за обрубленє 120 хусток в кравецкій робітничий жиди Лязаря. Ся праця пожерала єї цілий день від вчасного ранка до пізної ночі, але робила без упишу, щоби вижити(!) себе і мужа. Нараз одного дня властитель робітничий знизив єї денну заплату, бо замість 2 кр. за туїн хусток обіцяв платити лише 2 кр. А треба замітити, що нитки купувала швачка за свої гроші. Не було ради, пристала, але просила свого «добродія» о 30 кр. задатку. Відказав. З розпуки О. Г. занєсла кількадесят хусток до заставничого заведеня і одержала 5 корон. Найшли ся і ліки для хорого мужа і тепла справа, але вість про сиропевирене дійшла до Лязаря. Він обжалував єї перед судом. На свідків покликано між иньшими сторожів дому, де мешкала О. Г., і від них дізнано ся про крайню нужду родини швачки. Присутних в суді тронула ся подія; зложили 5 корон і 10 кр. проценту, щоби віддати їх за застав, а бідній жєнщині дарував один з адвокатів 20 корон. Олену Г. засудив судия на 12 годин домашнього арешту, а Лязар заплатив єї рєшту зарібку в квоті 2 корон і вимовив місце у своїй робітничий.

— Померший проф. С. С. Корсаков передав право виданя своїх праць «московскому товариству для несеня помочи бідним студентам». Комітет того товариства приступив на днях до виданя найважнійшої праці Корсакова п. з. «Курси психіятрії» і оголосив на него предилату.

— Добра научка. Яке Лег Гунт, Американець, котрий заробив в Корей кілька мільонів долярів, повертав недавно пароходом до Нового Йорку. По дорозі познакомив ся він з бельгійским віцеконсульом в Шангаю і засїв з ним до гри в покера. Віцеконсуль програв 48.000 долярів, але не мав чим заплатити. Тоді Американець заявив, що дарує єму весь довг, як він присягне на святе письмо, що більше поки єго житя не возьме карт до руки. Свідками присяги мали бути всі подорожні в числі понад 200 осіб. Віцеконсуль, хоч не радо, мусїв прийняти тяжкі условини.

— Зжидоватїла Варшава. Престольне місто давньої Польщі Варшава числила з початком сего року 686.010 душ населеня, а між тим аж 249.928 жидів.

— Жостокости, яких допускають ся Німці на безборонних Китайцях, зображують наївно німецькі вояки в листах. Один з них пише отєе: «Ми були в Пекіні доперва 3 дни, а вже мали приємність, коли се мож назвати приємністю, виконали малої екекуції. Того дня розстріляно 78 Китайців, котрі рабували в німецькій дільниці. І я мусїв взяти в тім участь і виекспедиювати двоє на тамтой світі. Роботи, які тут на нас припадають, кажемо виконувати Китайцям. Як котрий з нас має що небудь зробити, ловить собі на улици кількох Китайців і пильнує з набитим карабіном, аби виконали роботу. По скінченій роботі пускає ся їх на волю, але перед тим кождий з них дістає порядну порцію бучів. Бо се худоба не люде; тож як з худобою треба з ними поступати».

— Самоубійство у старинних народів. Старинні Греки і Римляни строго осуджували самоубійство, узнаючи єго за діло негідне чоловіка. Найбільші учені і поети, як Сократ, Вергіль, Ціцеро і Питагор та ин. висказували ся строго про самоубійників. Марціал пр. каже: «Легко погорджувати житєм, коли мусимо терпіти, але відважним є лише сей, що потрафить єго знести». — Арістотель висказав ся так: «Хто відбере собі житє, допускає ся проступку против вависших законів». — Цісар Адриян видав приказ, яким забороно публично хоронити самоубійників. В Афинах відтинано самоубійникам праву руку. В Мілеті волочено самоубійників по улицах міста. Спартанцям не вільно було навіть на війні наражати ся на небезпеченство.

— Кіргізи образують ся. Минулого року в оренбургській гімназії покінчили науку два Кіргізи: Галі-Ахмет Гарунгаєв і Султан Жиган Шах Сейдалінг. Перший з них по укінченю гімназії записав ся сего року на курси сільско-господарского інститута в Москві, а другий на правничий виділ в Петербурзі.

— Не всьо виворожила. Прачка Люїза Лябушер в Парижі подумала собі, що і вигіднійше і поплатійше ворожити людям долю з руки, як мучити ся і прати чуже біле. Отже відкривши в собі чудесну силу відгадуваня людської будучности і згадуваня минувшости, пішла до склепу пані Дегейнен і обіцяла виворожити з руки множество красних річий. П. Дегейнен згодил ся і подала руку. Люїза Лябушер наговорила вєлякої вєячини, а коли опісля пішла, пані Дегейнен мала досить часу думати о пророчтвах ворожки тай о тім, що она забула їй виворожити, що не знайде вже в своїй кишені портмонетки з грішми. Та й Люїза незадовога по тім пригадала собі, що забула виворожити, що пані Дегейнен заїзєє єї до суду, та що суд засудить єї на вісім місяців криміналу. А то як раз єї пророчтва були би як найточнійше сновнили ся.

— Дрібні вісти. Цісар затвердив вибір Юрия Ки. Чарторьского, властителя Вязовиці, на маршалка ярославского повіта. — Яків гр. Потоцький набув від Володислава гр. Баворовского добра Рашки, Потік і Сенків, бережанського повіта, за 282.000 зр. — Дня 25. с. м. відбуде ся вінчанє Теодозия Царя, окінченого богослова, з панною Юлією Стефановичівною, донькою бл. п. о. Николая Стефановича, в Любін великім (шочта і телегр. станія в місці, станія залізничача Городок або Щирець). — Др. Роберт Чайковскій виїє резигнацію з адвокатури і з достоїнства презеса товариства адвокатского фонду заомог. у Львові. — В Загірю у о. Теоф. Калужняцкого померла вдова по сьвященнику Наталія з Алексєвичів Волошиньска в 64. році житя.

Телеграмми.

Відень, 16. падолиста. Вчера рано прибув зі Львова красвий маршалок гр. Бадені.

Берлин, 16. падолиста. На вчерашнім засіданю німецького парламенту, вибрано президентом гр. Балестрема 218 голосами на 294 голосуючих. Першим віцепрезидентом вибраний посол Фрете, другим народний ліберал, пос. Бісінг.

Новий Йорк, 16. падолиста. До New York Heald доносять з Вешингтону, що правительство Сполучених Держав, в цілі приспінєня порозуміня держав, пристало на їх жаданя, щоби знести кріпость Таку і завести постійну сторожу для береженя комунікації з Пекіном.

Петербург, 16. падолиста. Цар хорий на жолудковий тиф, перебув добре вчерашній день, сон і загальний настрій були вдоволяючими, ум не заальтерований, без болю голови.

Берлин, 16. падолиста. З Копенгаги доносять, що там уважають слабість царя дуже небезпечною і грізною. В наслідок одержаної телеграми, наслідник престолу відїхав нагло звідтам до Петербурга.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп. особ.	приходить о годині			посп. особ.	відходить о годині		
	6:10	з Кракова, Берлина, Гаршави, Відня		6:25	до Лавочного (Мункача, Пешту)	Борислава	
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний		
	6:46	з Брухович, шод. від 13. мая до 16. вер. вк.		6:43	" " " " " " " " " " " "	дв. Підзамче	
	7:45	з Янова		6:35	до Станиславова, П.двисокого, Потутор		
	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		8:30	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа		
	8:00	" " " " " " " " " " " "		2:55	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)		
	8:05	з Лавочного (Пешту) Калуща, Стрия		9:00	до Янова		
	8:15	з Сокаля, Рави рускої		9:15	до Підволочиск, Бродів, Гусятин дв. Підз.		
1:35	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:25	до Янова		
	11:45	з Ядослава і Любачова		9:42	до Чернівців, Станиславова	дв. гол.	
	11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)		2:55	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова		
	12:55	з Янова		1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята		
	1:15	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.		2:15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята		
	3:14	з Бругович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)		3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.		
2:20	5:17	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		3:15	до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.		
2:35	5:40	" " " " " " " " " " " "		3:26	до Брухович шод. від 1. мая до 16. вер.		
	5:45	з Кракова		3:30	до Ряшева, Хирова, Любачова		
1:45	5:55	з Чернівців, Іцкан					
	6:00	з Сокаля, Белзця і Любачова					
Ніч				Ніч			
	7:24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)		6:10	до Станиславова		
	8:28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)		6:13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марця 1901 щоденно		
	8:50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.		12:40	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)		
	9:23	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.		6:50	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуща		
8:40	9:45	з Кракова (Відня, Берлина, Ясла, Розвадова		7:10	до Тернополя дворець головний		
2:31	10:00	з Чернівців, Бухарешту, Гусятин, Потутор		7:33	" " " " " " " " " " " "	дв. Підзамче	
12:20	10:15	з Лавочного (Пешту) Хирова		7:25	до Сокаля і Рави рускої		
	10:12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		7:48	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)		
	10:30	" " " " " " " " " " " "		9:12	до Янова від 1. мая до 15. вересня		
	12:05	зі Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.		2:51	10:40	до Чернівців і Іцкан	
	3:12	з Підволочиск на дворець Підзамче			10:50	до Кракова, Відня, Варшави	
	3:35	" " " " " " " " " " " "			11:00	до Підволочиск, Бродів дв. голов "	
		" " " " " " " " " " " "			11:25	" " " " " " " " " " " "	дв. Підз
		" " " " " " " " " " " "			4:15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора	
		" " " " " " " " " " " "			4:45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.	

ЗАМІТКА: Гора міста чинить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський рівнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Крайських ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переходу папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим względом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійши зарядженя. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припорученє Всч. Духовенству і всім вірним Впресов. Митроп. і Пресов. Еп. **Ординариатам** всіх трєх епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскє зваради, збіжє в зерні і соломі, сіно в стєгах і будинках **против шкід огневих.**

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 виносить:

Фонд резервовий	245.814 кор.	52 сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	" "	
" спеціальна	1.684	" 60 "	
Фонд основний	72.000	" "	
" емеритальвий	18.166	" 60 "	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпробовочно. До кінця 1899 року виносили виплаченє шкоди 1,669,565 кор. 28 сот. Поліси «Дністра» приймає **Банк краєвий і Каса ощадности** у Львові, Колясїї, Самборі, Долині, Сячіві, Городенці, Тербовлі і Заліщиках при позичках гіпотечних.

На жите мєжна обезпечитись **через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає найкористнійши услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускїм язїці. Зголошеня о уділенє агенцій в окрєстностях, де нема близько агентів «Дністра», **приймає ся.** «Дністеръ» виплатив агентам по конєць 1899 р. провізїї 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

Інформації і посередництво до заклочєня **ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЕВИХ** в найкористнійших комбінаціях.

Поживляє дїм членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. «Дністеръ» на 5 1/2% і 1% додатку на кошта адм.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10 (дім «Просьвіти»).

уділяє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністратїї, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителїв або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першїм місци, до силати в ратах на 3 до 10 лїт. Святиєники, не посїдаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителїв предложити єще полісу житєву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згаданє Товариство приймає вклади до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

Удїл членський виносить 50 кор., вписовє 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ».

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

Артистичне заведєне ритовничє малярства шильдів. відливаня, таблиць, вирїб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарєнь

Генрик Шапіра

Львів, ул. Копєршика ч. 3 (побіч аптеки Вп. Миколыша). Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохїяльних. Шильди мальовані на шклї, деревї, блясї та полотні. Всїлякі лякерования, позолочуваня хрєстів. Таблицї і шильди ляні з ріжних металїв, таблицї нагробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камїнях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і гузики до упряжи та лїберїї. Марки печатковї, бляшки шпунт. для броварїв. Нумератори і стемплї на датум. Обцяги до пльомб, шаблони. Краска до печаток та хемїчна краска до близни.

Цїнники даром і франко.

Гіпотечного.

БАНКУ

Контора вимїни

виплачує без погрєченя провізїї або копїтїв

цїнні папєрі

вильсованї

КУПОНИ

Всїлякі